

Laptulajdonos:
 Ötv. VÁKÁR LAJOSNÉ.
 Feltaláló szerkesztő
 RÉSSEGH VIKTOR
 Kiadóhivatal:
 Vákár könyv- és papírkere-
 kedése Ciukseredán, hová
 a hirdetések árai és előfize-
 tési díjak előre küldendők.
 Egyenlő szám ára Let 2.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Hírlétszám ár:
 Egész évre Let 100.—
 Félévre " 50.—
 Negyedévre " 40.—
 Külföldre egy évre " 400.—
 Hirdetési díjak a leg-
 olcsóbban számítatnak.
 Kéziratok nem adóznak vissza
 Nyilvántartási költségek
 díja soronként Let 25.—
 Megjelenik minden vasárnap

1933.

Uj év, uj dátum, uj kilátásoknak, eshető-
 ségeknek nyitja meg a kapuját. Minden újév
 elején, minden év-kapu nyitáskor félelmes, tit-
 kos érzés szállja meg a lelkeket, hogy mit
 hoz az újév, ki jött, ki érkezett meg? Vagy
 még kik állanak a háta megett, az év folya-
 mában kiket fog bejelenteni, bevezetni.

Husz évvel ezelőtt ki gondolta-álmodta,
 hogy az esztendő ajtaján harci furiák, véres
 alakok, hátorus démonok, lázongó forradal-
 masó sárkányok rohannak elő. Akiket nem
 vártunk, azok jöttek; akiket szivrepesve vár-
 tunk, azok elmaradtak. Mennyi víz lefolyt ez
 idő alatt az élet meredekén, mindent elvitt
 magával az áradat: életet, vagyont, szerelmet,
 alámosta az existenciák létalapját: a megalku-
 vás-mentes becsületet, tiszta erkölcsöt, szilárd
 jellemet. Most még nagyobb szorongó érzéssel
 nézünk az évkapura: ki lép be rajta s mi a
 jelgége, mit rejteget-takargat számunkra bő
 tarsolyában.

Vajjon Pax — Béke ragyog-e homlokán?
 Közében olajágot tartogat-e, vagy gyújtósine-
 get szorongat? Keresztet nyújt-e jobbjával a
 világ felé, vagy kardot? Elítélni akarja-e az
 embereket, vagy megváltani? Nyomort enyhí-
 teni, vagy tetézni? Életet, vagy halált, áldást,
 vagy átkot akar-e szorni a földre? Étetett fa-
 kasztani, vagy akasztani, bölcsőt ringatni, vagy
 sirt ásní — melyik a célja. Isten-e, vagy a
 Sátán, Krisztus-e, vagy Judás, Róma, vagy
 Moszkva — melyik a kettő közül a jelszava.
 Vajjon megvalósítja-e azokat a terveket, titkos
 vágyakat, melyeket 1933 évhez fűzünk s jog-
 gal elvárunk.

Mindezek a kérdések ott vajduak a lel-
 künk mélyén s olyan félelmen, nehezen jönnek
 felszínre, így újév alkalmával, mikor csordultig
 van a kehely, akkor könnyitünk rajta, ha
 illuzió-óhajainkat, álom terveinket ha csak egy
 pillanatra is, de a remény görögtűzében meg-
 testesítve látjuk. S ezt oly reszketve tesszük,
 remegünk, hogy valaki tetten ér, félre magya-
 rázza legszentebb érzéseinket, lerontja felleg-
 várainkat. Mintha tolvajok lennének, mástól vet-
 tük volna el a gondolatokat, pedig dehogy,
 félünk magunktól, féljük még elképzelni is
 ezeket, annál inkább reszketünk arra a tudatra:
 hátha még megvalósulhatnak. Mert 1933 újév
 ajtaján mikor benyitunk, úgy érezzük, mintha
 Dantával a pokol kapuját léptük volna át: hagyj
 fel minden reménnyel! — olvassuk az iszonya-
 tos felirást. Mert már jót nem remélhetünk,
 talán még az is tiltva van, vagy már nem is
 lehet. Pedig pokolnak nem pokol az élet, csak
 az emberek rosszassága teszi azzá. Az élet egy
 váróterem, hol várjuk a halálvonatot, mely jobb,
 igazi hazába visz. Azonban az utasok sok
 vexációknak vannak kitéve állomásfőnökök,
 kalauzok, hordárok részéről, ők keserítik el az
 utazó közönséget.

Azért 1933 évtől más egyebet, jobbat nem
 kérünk, minthogy rosszabb ne legyen a többi
 eknél!

Több türelmet, állhatatos kitartást hozson,
 adjon 1933!

Boldog újévet kívánunk!

P. R. A.

— A valutának külföldre való kiszállí-
 tásának megakadályoztatása céljából, a Banca
 Nazionale Intézkedésére, a posta vezérigazgatóság el-
 rendelte, hogy az összes külföldre szóló ajánlott leve-
 lek a felvevő postaközegek jelenlétében sárassanak le.
 Ajánlott levelekben valuták csakis a Banca Nazionale
 engedélyével küldhetőek.

A Magyar Párt

1922 december 28-án alakult meg Kolozsváron.
 Éppen tíz esztendeje, hogy a romániai magyar
 kisebbség küzdelmét irányító szervezetnek át
 kellett keresztelkednie. A Magyar Szövetség
 címe helyett a Magyar Párt nevet kellett fel-
 vennie a folytonos gáncs és az akkori idők
 állandó ellenséges rohama miatt.

Az első évtized eltelte után alig jut vala-
 kinek eszébe — hogy hétköznapi szóval éljünk
 — a jubileumi alkalom. Megfogjuk tehát az
 elernyedt, a kétségbeesés fátsultságában lézengő
 magyar lelkeket és figyelmeztetjük erre. Nem
 ünnepi dobszóval, nem hangoskodással. Csend-
 ben hívunk minden magyar embert a közös
 szervezet családi tűzéhez. Bujjunk össze annak
 melegénél mi, a megriadt család tagjai, akik-
 nek nincs egyéb reményünk, nem lehet más
 támaszuk, mint ez a tiszestendő szervezet.

A Magyar Párt tízéves múltját nem kell
 ismertetni. Szemünk előtt zajlott le minden
 lépése, erőfeszítése és küzdelme. Látnunk kel-
 le t ebből annyit, hogy elindítója volt egy ma-
 gára maradt, önállósághoz nem szokott, kisebbsé-
 gi helyzetet nem ismert nép új életkezdésé-
 nek. Utörője volt egy új életviszonyok közé
 sodort nép elhelyezésének és küzdelemre való
 felkészítésének. Szervezője volt a nemzettest-
 ről leszakadt és gyámoltalanul maradt, riadtan
 támolygó nemzetrészek összekapásának. A viharok
 átmenetnélküli rászakadásában tanácstalanul
 álló családfele volt, amelynek gyors elhatározás-
 sal cselekedni kellett. ...

Ma tíz esztendő távlatában látni kell, hogy
 nem volt ez könnyű teendő. Nem volt kiforrott
 elgondolás. A többségi élet kényelméhez szo-
 kott nemzet fele mögött nem volt küzdelmes
 kisebbségi múlt és tapasztalat. Egyik percről
 a másikra villámcsapásszerűen kellett az időnek
 vezért szűlnie, tervet és célt teremtenie, amely-
 ben tovább élhet a leoperált nemzet.

Azt a tízéves munkát, amelynek előzmé-
 nyei az összeomlások kaotikus zavarához nyul-
 nak, lehet utólag áttekintő bölcselkedéssel jó
 vagy rosszindulattal kritizálni. Veszekedni is
 tehet fölötte a turáni átok örökké széthúzó
 temperamentumával. A végző értéket rögzítő
 szó azonban a történelemé. Az a munka, amely-
 et a tiszestendő Magyar Párt s az azt meg-
 előző elődje elvégzett a kisebbségi sorba
 jutott magyarság talpraállításánál és köldök-
 zsinór vágásánál, az a történelem lehiggadt,
 kijegecesítő, komoly, értékelő munkaköréhez
 tartozik.

Reánk, ittmaradt, az új körülmények közé
 helyezett, élni akaró nemzetre ez évfordulónál
 tartozik, hogy együttes elhatározással, testvéri
 szeretettel tovább szöjünk a magunk életutját
 azok között a keretek között, amelyet a vég-
 zet kijelölt számunkra. Az tartozik reánk, hogy
 számot vessünk, a múlt tapasztalatait felhasznál-
 náljuk és egységes, mindig egymáshoz simuló
 megértéssel naladjunk azon az uton, amelyet
 a Magyar Párt megjelölt számunkra.

Egy tiszestendő küzdelem minden tapaszt-
 talata mutatja, hogy jövőnknek, életünknek
 egyetlen lehetősége csak úgy van biztosítva,
 ha egységesen, egy gondolattal tudunk előre-
 menni. A tíz esztendő viharában talajtvert fát
 tovább kell terebélyesítse a magyar összetar-
 tás és a sokszor ellenségeink által megcsod-
 ált egység.

Ha vannak közöttünk, akik e tíz évben
 más utakon próbálkoztak, a magyar küzdelem
 sikeréért érdekeltek más elgondolásokat láttak
 jónak, azoknak is be kell lássák, hogy a viszony-
 ysaink között más eredményeket, mint amit a
 Magyar Párt elért, nem lehetett volna vala-

milyen más politikai próbálkozással sem. Nem
 lehet pedig vitás, erre int tíz esztendőnek min-
 den mozzanata, hogy a többségi nemzet poli-
 tikája nem fogja ölberakni a kisebbségi jog-
 kat csak azért, mert átnyergelünk egy másik
 törekvő cégérré.

Éppen ezért azt mondjuk e számottevő
 jubileumon, ezen az új évtizedet kezdő és új
 esztendőnek induló alkalmon, hogy vonjunk le
 a múltból kínálkozó konzekvenciákat. Ne téves-
 szük szem elől azt, hogy egység nélkül nem
 lehet kisebbségi küzdelmet folytatni. Az egység
 egy kisebbségi nép életében tekintély és ered-
 ményeket biztosító súly.

Érvényesítsük tudásunkat, tapasztalatainkat
 abban a Magyar Pártban, amely tíz esz-
 tendő alatt bizonyosságot tett elégszer arról,
 hogy hűséges sáfárja a rábizott kisebbségi nem-
 zet küzdelmeinek. Térjen vissza oda, aki eltá-
 volodott, a párt pedig fogadja szeretettel vissza,
 aki oda megtér. Utóvégre egyetlen mentavá-
 runk a régi szeretet közössége, amely lassan
 egyedüli éltetőnk.

És induljunk egy szívvvel, egy lélekkel új
 esztendő végtelejének. Dolgozzunk testvéri
 szeretetben, egymás hibáinak, tévedéseinek
 megbocsátásában tovább, a család békeségével
 a Magyar Pártion belül. Fogjunk össze, egysé-
 günkkel, összetartásunkkal rakjuk le az új esz-
 tendő új akarásokat jelentő küszöbére a Ma-
 gyar Part második évtizedének biztos alapjait.

Gyárfás Elemér beszéde

a városi adósságok moratóriumához a szenátus
 1932. december 9-iki ülésén és Popovici igazság-
 ügyi miniszter válaszképpen közölt statiszt. adatai.

Elnök Ur, Szenátor Urak!

Mikor az első ülésünkben itt a konverzió módo-
 sítására vonatkozó törvényt tárgyaltuk, azal fejeztem
 be beszédemet, hogy nem fog eltelni hat hónap a ismét
 alkalmam lesz e helyről bebonyolítani, mennyire igaz-
 ságos volt kifogásaimban. Ime, Szenátor Urak, csak két
 hónap és egy nap telt el azóta és előtűnik van a kor-
 mány egyik törvényjavaslata, mely orvosolni kívátott
 a mezőgazdasági adósságok szanálására vonatkozó tör-
 vény egyik legnagyobb hibáját: azt az egyenlőtlen
 elbánást, melyet az adóssokkal szemben alkalmaztak.

Tényleg már akkor kimutattam, hogy ha egyes
 adóssoknak ily nagy kedvezményeket engedélyeznek,
 ugy ezek nem tagadhatók meg a többi adóssoktól sem.

E törvényjavaslat a városi adósságoknak is mintegy
 négyhónapos moratóriumot engedélyez.

Fájdalom, a többi kifogásaim még ma is fenn-
 állnak s így nevezetesen az, hogy ha az adóssok egyik
 részének 50 százalékos tökéllengedést adunk tarto-
 zásukból, akkor ezt a leszállítást nem lehet megta-
 gadni a többi adóssoktól sem.

Ugyancsak kifogásoltam akkor azt is, hogy nem
 ismerjük világosan a helyzetet s hiányosnak a szük-
 séges statisztikai adataink. Akkor az igazságügyminis-
 ter ur, aki a törvényt képviselte, azt válaszolta, hogy
 ezek összegyűjtése folyamatban van. Eltelt két hónap
 azóta és sajnos, ezalatt sem küszölték, hogy mennyit
 tesz ki a jogszabályi konverzió alá eső tartozások öss-
 zessége s ugyancsak nem tudjuk azt sem, hogy mennyire
 rugnak a városi adósságok, melyekről most szó van.

M. Popovici igazságügyminiszter: Éppen csak ma
 fejeztek be ezek a statisztikai munkálatok.

Gyárfás Elemér: Azt hiszem, hogy nagyon érde-
 kelni fogja a közvéleményt, ha Önök közléssé tes-
 ket az adatokat.

Még egy kifogást kell emelnem, melyet már han-
 gszoltam, de nem vették figyelembe, noha ez egyike
 a legfontosabbaknak s ez az egyenlőtlen kezelése a
 hitelezőknek. Sajnos, e törvényjavaslat is fenntartja
 ezt az egyenlőtleniséget és kivess a törvényi rendelkezé-
 seivel alól nevezetesen két hitelezői kategóriát és pedig
 az államot és közintézményeket s a külföldi hitelezőket.

Elismerem, hogy magasabb érdek követeli, hogy
 e törvény alól kivételesen az állam, a megyék és a
 községek követeléseit s főként az ezeknek járó községek.
 Legalább annyit engedményt kellene azonban tenni,
 hogy az államnak a magánosokkal szemben fennálló
 tartozásait — a hátrálékos fizetések, nyugdíjak és
 hasonló követelések — kompenzálatként legyenek azok-
 kal az összegekkel, melyekkel a magánosok tartoznak

az államnak, vagy legalább is ilyen esetben moratórium alá esnek az állam követeléséi is, mert roppant nagy igazságtalanság — érteszemes fájdalom pódást tudunk — hogy jelentéktelen összegekért végrehajtást vezetnek és árverést fogadosítanak különféle vállalatok berendezése és iparosok szerzsámaira, holott az államnak is vannak kiegyenlített tartozásai ezekkel szemben.

Szenátor Urak, a mezőgazdasági adósságok szanálására vonatkozó Argetolanu-féle törvény rendelkezési alól kivettek a külföldi hitelezők, ami lehetővé tette, hogy ezek kiaknáshassák ezt a kedvezményt, amint erre már annak idején felhívtam volt a figyelmét. Azt vártuk volna, hogy ez a törvény megszüntesse ezt az egyenlőtlen elbánást, azonban fájdalom, várakozásainkban csalódtunk, ami annál sajnálatosabb, mert hiszen most csak 4—5 hónapos moratóriumról van szó, melyet ezekkel szemben is engedélyezni lehetett volna annál inkább, mert csupán az árverés tényének fel-függesztéséről van szó.

Szenátor Urak, az én megítélésem szerint a pénzforgalom fenntartása érdekében a moratórium első feltételeként azt kellett volna előírni, hogy azok az adósok, kik ennek kedvezményében részesülni óhajtanak, legalább kamatot fizeszenek, bármily csekélyet is, de fizeszenek valamit.

Ezekkel az észrevetéseikkel és abban a reményben, hogy az ülésszak végéig a kormány olyan törvényjavaslatot fog beterjeszteni, mely a hitelező és adós közötti egész jogviszonyt egyenes elvi alapon, egyenlő módon és aként fogja szabályozni, hogy nem nyújt majd előnyöket és kedvezményeket egyeseknek a nem tagad meg ilyeneket másoktól — a abban a megjó-zódásban, hogy a javaslat mégis csak könnyített jelent az adósok egyik jelentős csoportjának — kijelentem úgy a magam, mint Magyar Pártjéban, hogy helye sejtük és meggyőződésünk az a törvényjavaslatot, a kormányra várva ennek meg nem felelő intézkedésként a teljes feloldozást. (Taps a többség padjában.)

Popovici igazságügyminiszter, a törvényjavaslat vitájában ahangzott felszólalásokra válaszolva, részletesen ismertette a kormányt a végleges adósságrendezésre vonatkozó tervét e zettel kapcsolatosan egyebek között az alábbi érdekes adatokat közölte:

Mint hogy ma sokan kizárólag elméleti alapon szólának hozzá a kérdésekhez s támaszlják törvényi javaslatokat, bizonyára azért, mert nincsenek tisztában a valós helyzettel, engedjék meg, hogy az igazságügyminiszterünk statisztikát hivat a által gyűjtött néhány számadattal társasban s m. Ö. öket, melyek kimutatják az adósságok mai helyzetét az országban.

Bírói szanálást kért 16839 mezőgazdasági adós 10 hektár-on felüli birtokbal, akik 11 százaléka teszik ki az összes 10 hektár-on felüli birtokosoknak, kiknek száma 154 525.

E 16839 adósok, akik a törvény kedvezményét kérték, 387 573 hektár művelés alatt álló területük van, ami 26 százaléka teszi ki az ország közép- és nagybirtokosai 4,453,046 hektár összes területének.

E 16839 adós mezőgazdasági tartozásának összeg 14 milliárd 970 millió 795 ezer 536 lej.

Ezek az adatok többé-kevésbé már eddig is ismeretesek voltak. Nem voltak azonban ismeretesek eddig a jogszabályi kedvezményben részesülők adatai, minthogy a statisztika csak két nappal ezelőtt készült el, mert a bíróságok csak most küldték be a végleges adatokat.

A 10 hektár-on aluli mezőgazdasági adósok közül a törvény kedvezményét veszi igénybe 2 474.881 adós, akik 64 százaléka teszi ki a 10 hektár-on aluli összes birtokosoknak, kiknek száma 3,863 683.

Ezeknek az adósoknak birtoka 5,675 620 hektár és számlájában 58 százaléka teszi ki a 10 hektár-on aluli kisbirtokosok összesen 9,641 537 hektár-összesbirtokának.

Ezeknek az adósoknak tartozásai 37,376 797.700 lejre rúgnak, mely összegből 9,061 300 374 vagyis 24 százaléka a hitelközvetítőknek áll fenn, 16,557.854.756 lej vagyis 44 százaléka más hitelintézeteknél és 11,757.642.570 vagyis 32 százaléka pedig magánosoknak.

Az általános helyzet az, hogy a szanálási törvény kedvezményét kérte 2,474.881 10 hektár-on aluli és 16,839 10 hektár-on felüli birtokos, vagyis összesen 2,491 720 adós.

Tevékenyen 5,675 620 hektár a 10 hektár-on aluli adósok birtoka és 887 573 hektár a 10 hektár-on felülieké, vagyis összesen 6 563.193 hektár van érintve.

Összegeket a 10 hektár-on aluli mezőgazdasági tartozásai 37,676 797.700, a 10 hektár-on felülieké pedig 14,470 795 536 lej, összesen tehát 52 547 533 236 lej.

Igy most már láthatjuk öök ezekből az adatokból, hogy mi a helyzet a mezőgazdasági adósságok tekintetében.

Tartományonként:

10 hektár-on felüli a régi királyságban 10,324,249 539, Beszarában 966,611 696, Erdélyben és Bánátságban 3,236 225,348 és Bukovinában 524,708 953 lej.

10 hektár-on aluli a régi királyságban 17,566,208 037 lej, Beszarában 2,536 907 717 lej, Erdélyben és a Bánátságban 15,665 639 392 és Bukovinában 2,067,117 561.

Hozzászólás a rokkant napok rendezésének gondolatához.

A „Csics” című lap a romániai frontharcosok és hadirokkantak Bukarestben megjelenő hivatalos lapja. Decemberi számában beszélgetést közöl D. R. Ioanitescu miniszterrel arról, hogy miképpen oldja már meg egyszer az erdélyi hadirokkantak ügyét. A miniszter, miután sok kérdőjeleket előt érdekesen bizakodó hangulattal fejtett, miután Maniu Gyula e őt ígéretet tett, hogy az erdélyi rokkantakkal 15 éve üzött igazságtalanságot még karácsony hetében a szenatussal megszünteteti, — mondom ez a Ioanitescu miniszter most a következőket mondja: Nem lehet ezt a problémát megoldani, mert nagy terhet jelent az államra. Azután nincs pontos statisztika az erdélyi hadirokkantokról. E ösőr felüli kell vizsgálani. (Mindenhátó ísten, eddig éppen százszor vizsgáltak felüli mindenkiket!) Ha ez megörténi, akkor is csak a lehetőségeket szerint lehet gondolni arra, hogy az ország mai helyzetében az erdélyi rokkantak ügyét rendezzük.

Tehát megint egy elődázó, leikatlan felfogás. A miniszter ur, aki éppen egy velem folytatott beszélgetése alkalmával nyugateurópai lelkületre hivatkozott, vallotta, hogy az erdélyi rokkantak erszát megörténi és lehetetlennek tartja, miniszter éppen ezek a szerencsétlenek még 15 év múlva is egyenlőtlen elbánásban sorvadjanak, már megint más álláspontot vall.

És mi tudjuk, mit jelent ez a megváltoztatott álláspont. Azt, hogy újabb tíz esztendő: kell miniszteri előszobákban ácsorogni, kérni, kilincselni, jóindulattal kényeztetni. Bukarestet járni összeroncolt, megcsontított testtel, elgyötört lélekkel, egy világáhaboru minden gyakorlatos bélyegével. Oh, Ioanitescu miniszter urnak fogalma sincs, mit jelent ez. Ő ép, fiatalos, mondhatnám egészen csinosnak konzervált miniszter, akit szerencsésen elkerült a háboru egészségét tépő vihara. Nekl tehát joga van nem átörzani csonka emberek miniszteri kinsását. Joga van a megoldást elődázni.

Ő, a miniszter nem is sejtli, hogy ebbe emberek fognak beleörülni Ember-ek, akiknek idegelt önkérette az a háboru, amelyet miniszterek szoktak elhatározni. Ő nem látja azt, hogy Bukarestben már élő valóság egy bajtársunk, aki naponként a katedrális harangjait akarja felreverti, amelyekkel együtt akar, a beleördanti a világba, hogy az erdélyi hadirokkantakkal miképpen bánunk el. Ő csak hallott Kaiser Jánoráról is, a szüntén hadibolondról, akiről csak mostanában haas-bos leleplezéseket bősöttek a lapok. Pedig szegény Kaiser mit csinál? Nem bírta idöggel a 15 éves folytonos elutasítást, megháborodott hát szabály szerint írni kezd t mindenkör. E panaszolta a 15 esztendő komisszort a világ minden tája felé. Nyitott Brassóban mindannyiunk elképedésére egy nemzetközli rokkant-lrodát. Berendezkedett és napostag memorandum-akat szerkesztett az erdélyi hadirokkantaknak arról a megszegyenítő nyomoráról, amelyet a rogati lelkületesség okoz. És eeket elküldte: Gertrúe, Herriotnak, az angol királynak, Rómába, minden vöröskeresztnek és az összes nemzetközi sóhivataloknak. És most választ kapott. O t Ul a brassói ügyesség fogházában.

Tízötöt esztendő márelegzett pedig Erdély özhadirokkantjai fájra és felekezetre való különbség nélkül ott állnak teljesen lerongyolódva, minden gondoskodás nélkül, nyomorultán, elhagyatva, utolsó reményükben is leltve Ioanitescu miniszter ur nyilatkozatával. A rokkant legényeknek pedig van egy törvénye, mely 1933 tól 1936 év végéig ízéri az ügyük rendezését.

Egyelőre tehát úgy néz ki sem a helyzet, hogy az erdélyi hadirokkantakat a kormány elvevén akarja halálra gyötörni és írgalom nélkül lipuztatni. Éppen ilyen fájda mas körülmények között vetette fel Kertész István ur azt a gondolatot, hogy a társadalomnak nem szabad elhagynia a háboru áldozatait. Rokkant-napokt kell rendezni a c-iki részeken és gondoskodni kell közsegényként a háboru legszerecsentlenebbjeiről.

A hadirokkantak halála szívvel látják, hogy ebben a lerongyolódott magyar társadalomban van még egy Egyesekben él még a segíteni akarás lelkelete és em hánia érzéssel látják, milyen felháborító magatartást tanusit ez a gazdag ország a polgáraivá lett erdélyi rokkantakkal.

De mégis nem várunk mi a társadalomtól ennéli egyebet. Nem kérünk mi tőtl az ellökösödött töntre-ment magyar társadalomtól a tisztelőten kívüli mást.

Annál erőteljesebben harcolunk azonban az állammal szemben a minket megillető jogokért. O t, ahol milliókat lopnak évenként, kell jus-on azoknak a szá-mára is, akik mind-nüket feláldozták a hazáért.

Nekünk még kell hagynuk a minket megillető jogokat. Nem a magyar társadalomtól, amely szintén ködüz, hanem az országtól, amelynek éppen olyan állampolgárai vagyunk, mint más. Rokkantkérdést az államnak kell megoldania, mert az mi társadalmunk a mai nehézségek között amugy sem bírja el az eről való gondoskodást.

És mi hiszünk, hogy az állam, amelynek kormányában ma erdélyiek is ülnek, megörti az erdélyi rokkantak vergődését. Akiban még közülünk erő és idag van, a végötköz kiartunk abban a küzdelemben, amely végül is jogaink elmaradásához kell juttasson.

Olvasóinkhoz!

A „Csiki Lapok” január hó 1 vel a 45-ik évfolyamba lép. Soha nehezebb idöket nem élt ez a lap, mint éppen ma, amikor az egész magyar társadalom, a lapot fenntartó csiki közélet és az ország gazdasági helyzete a legképtelenebb válságok napjában vergődik. Az új esztendő csak fokozni fogja bajainkat. Sehhol semmi vigasztaló remény. Készülnünk kell arra, hogy még keményebb megpróbáltatások felé sodródunk. Ebben az eljövendő emberteletti küzdelemben alig marad számunkra egyéb támpont, mint egymás megbecsülése, szeretete és támogatása.

A Csiki Lapok tovább is harcossá akar maradni ennek a gondolatnak és a magyar újságbetű erejével szolgálni akarja mindvégig ennek a záto-nyok felé irányított népek keserves küzdelmét.

Kérjük olvasóinkat, barátainkat, jóakaróinkat, hogy támogassanak minket a munkánkban. Kérjük újsáka meg bizalommal előfizetéseiket, kérjük a hátrálékosainkat, hogy bármilyen részletben igyekezzenek megfizetni elmaradt előfizetési hátrálékaikat. Hiszen a Csiki Lapok-nak egyedüli alap-ját az évi 180 lejes előfizetési díjak jelentik. Ha csak valaki egyszer nem fizeti meg ezt a díjat megérezzük. Ma különösen, amikor a papirt mindenkor csak azonnali készpénzfizetés mellett lehet megkapni, amikor a nyomdának senki nem hitelez. A lapnak nagy hátrálékai vannak az előfizetőknel, amelyekre számítanunk kell a további fennmaradásunk biztonságára. Éppen ezért szeretettel kérünk mindekit arra, hogy a lehetőségek szerint megértően teljesítse kötelességét a Csiki Lapok-ka szemben. Hozzon az ísten mindannyiunknak egy vigabó esztendőt, amelyben könnyebben tudunk elöget tenni sok irányu kötelességeinknek.

Egy kis senki.

A csikszerepai Öltözégyesület rendezésében 1933 január 7-én hozták szüre a Vigadó negytermében az „Egy kis senki” című, rendkívül kedves és szórakoztató 3 felvonásos vizjátékot. A darab maga igen ügyes, fordulatos, élénk megépítéssel, amely bizonyára mindenkinek egy kellemes, jó estét biztosít. Meglepetés lesz, hogy úgy mondjam, a majdnem új műkedvelő garnitúra, amely sok nagyserü t-hrtséget hoz feliszre ebből a kitűnő talajunkból. A darab szerepeztése a következő:

Monti Péter bankelnök, dr. Nagy András; Katinka, a leánya, Zakariás Ibi; Ulrik Pál banktitkár, Sz. Cséh András; Jozséta, Monti testvére, Dürné Hellwigh Ella, Kádár kisaszszony, Major kisaszszony, Sohata kisaszszony, hivatalnokok a bankban, Veress Magda, Moldován Olga, Zscharie Hédi; Kegyelmes ur, Hellwigh Vilmos; Szivós igazgató, Dóczy János; Huba igazgató, Csédd György; János, Spronez György Ibi; Agostonné, Dazbek Ilus; Braun igazgató, Simó Ferenc; Pezderka, Fried László; Jazz-karmester, Czaka István; Karola kisaszszony, Dazbek Jolán; Manoi fodrásznő, Szabó Pol; Maszszór Moldován Gábor; T.t.ká., Csédd György; Bankszolga, Hellwigh György; Báró, Schmidt József; Szépasszony, Karda Zsóka.

Az egyébiránt művésziellen összetanult darabot társé-ték szövkét, melyeknek szereplői: Zakariás Ibi—Otetes Ruja, Karda Zsóka—Schmidt József, Moldován Jolán—Nuridsány Bandi, Fried Magda—Fried László—Nuridsány Marol.

Az Öltözégyesület megalapítás városunk életében méltó helyet foglal el. A dr. Nagy Béniánél dr. Zakariás Jenőnél és Gulodiné rendezésében közönségünk olyan művészi értékét és szórakozást kap január 7-én, amely megérdemli a támogatást. Az előadást egyébként teggeli tartó tánc követli.

Megleپödtek Csikszentgyörgyön.

Csikszerepa és Vidéke Ipartestületének az alap-szabályai szerint tagjai Csikszentidomokostól le Kasz-onig mindazon kisiparosok, akik valamely képesítéshez között ipart üznek.

Ezerint a csikszerepai Ipartestület tagjait képe-zik Csikszentgyörgy és Bánkfalva iparosai is, akik számszerint 24-en megjelentek 1932 év december havá-ban az elnökegnél és írásbeli beadványban arra kérték, hogy részükre állítsanak fel közsegényként az Ipartestület kulturszakosztálya, amelynek keretel között az ottani kisiparosok társadalmi életet folytathat.

Az Ipartestületnek eddig több kulturgazdasági mű-ködi a csikszerepai központi elnökege felügyelete mellet. Soha egyik ellen sem volt panasz. A főszol-gabírióságok mint iparhatóságok a legteljesenbb megértéssel és támogatással nézték az Ipartestület keretei között alakított vidéki iparos-kulturmunkát. Az Ipartestület maga pedig úgy látta, hogy ezek a vidéki alakulatok határozott előnyére válnak a közös iparos-ügynök és áldáson tevékenységet jelentenek éppen abból a szempontból, hogy fiatal iparos társadalmunk ne kerüljön értelmetlen befolyások alá a vidéken se.

Ezzel az elgondolással született meg a csikszerepai Ipartestületnek a Csikszentgyörgy—bánkfalvi kulturtagozata, amelynél az ellenörzést előörban az Ipartestület előjárósága látja el, de munkájait szemmel-kiéri a főszolgabírióság és csandórége amelyek a meg-alakulás pillanatában erre megbízást is kaptak az illetékes hatóságoktól.

Az alakult tehát nem földalatti. Nyit és törvényes. Szerepe az, hogy együtt tartsa a két közsegény felüli köz segur kisiparoscsapatot, a központi ellenörzés és irányításban köteleket adjor csajjalórák, mely megörti a mellékvágányokra való bejáratást, lehetőséget nyújtson a kisiparos mindenkör szervező tehet-ségének a kulturmunkához és a szakmai közsegény érdekkörében tömörítse a kisipar védelmére.

Szóval ezzel a beállítással elgondolással működnek a csiki részeken az Ipartestület kulturtagozatai. Ezzel hivtuk életre a Csikszentgyörgy—bánkfalvit is.

„Megleپödünk” magunk is egy csikszentgyörgyi „Székely” nek szon levelén, amely arra hívja fel a csikszerepai Ipartestület figyelmét, hogy a Csikszentgyörgy—bánkfalvi kulturtagozatunknál jöhibez-munk kerat adunk arra hogy „fistal iparosaink”, zavartalanul terjeszthessék kommunista eszméjüket s az azt hirdető „Fistal Nipist” Muán alaposan bemárolja a szentgyörgyi fistal iparos önt a „Székely” aláíró a mai idök egyik legveszedelmesebb vádjával, végül is oda-következtet, hogy: „D” ha ezen „kulturszakosztály” működése nem is volna káros a két székely közsegény lakósága erköcsére, nem tartjuk helyesnek a sok csip-csup egyvesült felhurjnzását.”

Az Ipartestület elnökege mindenestre hálaosan fogadja a levél első részét, mely óvatosságra int. Mégis kértünk kell, hogy sziveskedjék esetleg az elnöke-séghez kontratizált adatokat juttatni a váddal kapcsolatosan, mert hiszen az Ipartestületnek éppen az a célja, hogy a kisiparosságot minden súlyával és a tömörülés szervezettégével a becsülletes munka útján irányítsa. Az Ipartestületnek megvan a módja arra, hogy leg-erősebben kiközösítse magából és egyedül hagyja azokat, akik megpróbálnak visszafelé avagy szembe-helyeskedni az Ipartestületi eszméknek alapjaival: a polgári gondolkodással. És éppen ezért szüksege az Ipartestület vidéki szervezete. Nem csup csup felhurjnzása akar ez lenni vidéken az egyesületi életnek, hanem közös védelem éppen azon aggodalmakkal szemben, amelyek a levelelben is élnek.

Az Ipartestület Csikszentgyörgy—bánkfalvi tago-zatának tehát annál is inkább élni kell, mivel inkább fennállanak a csikszentgyörgyi levél riadalmaival. Éppen az a hivatásunk, hogy az iparos összerúrtás erejével, az Ipartestületi eszlem összerúgtó becsülletesével, a kisiparos gondolkodás közsegényével neveljünk, fékeszünk és tagjainkat megtartsuk az államépítő munkában.

Ha valaki közülünk földalatti utakon jár, azt elintézi minden hatóságil beavatkozástól mentesen az a belső fegyelem, amely avasádszodokon keresztül építette ki a kisiparos intézményeket s amelynek ma is joga van, hogy kitaszítsa, megbélyegesse azokat, akik az intézmény mindenkör építő eivel ellen vétenek.

As Ipartestület Elnöksége fokozott gondnal veszel késbe a csikszentgyörgyi fiatal iparosokat és szeretettel szervezi be abba az Ipartestületi légkörbe, amelyben rövidesen visszatérnek a kisleparos gondok kórházhoz, oda, ahonnan esetleg éppen a szervezőtevéységük sodorta el.
As Ipartestület Elnöksége.

KÜLÖNFÉLÉK.

Megzavartak az éjfélit misét.

Komoly, aggasztó jelenség, ami ebben a kis városban megtörtént a karácsonyi éjjeli misén. Silló Ferenc, Márton József somlyói, Sipos György szépíró és Bojár Márton dálnafalvi legények, akik jelenleg Csik sz. redében szolgálnak, karácsony éjszakáján részeg állapotban annyira megzavartak a Szent-éjszakának templomi ábitatét, hogy rendőrségnek kellett onnan őket eltávolítani. Szomorú, megrökönytetően fájdalmas az a lelkület, amely ezeket a fiatal legényeket idáig juttatta. A Szent éjszakának csodálatos tartalma van. Megszelídíti a vadat, békességet lop a legmegrögzöt- tőbb gonosz-vébe, Árszékeny szívet dobant a meg- fáult gépművebe. Temp'oni csendet és szeretetet visz minden lélekbe. A keresztény világ legfenségesebb ünnepe, amelynek páratlan ereje éppen abban van, hogy akaratlannal megfogja, templomba vezeti a leg- istentelenebb lelkületet is. — És akkor négy székely legény beront a templomba. Rátör arra a helyre, amely előtt mindenkor vallásos tisztelettel, imádságos lélek- kel, levett kalappal haladtak el. Karácsony éjszakáján. Valahol nagy baj van. Amíg 340 vagy hány állami tanító Csikszereadában arról elmélkedik, hogy miképpen kell az elmagyarosított székelyt vissza románosítani, amíg a felekezeti oktatást lehetatlenné teszi, amíg a szerencsétlen vallásos iskolák tanítóit valósággal kipuraszítják — azalatt négy székely legény karácsony éjszakáján ... Urak, érzik-e a veszedelmet. — És a templomgyalázó generáció most nőtt fel, amióta románosítanak, most nő, folyton nő, amiatt elvakultan kulturzónáznak, amiatt ételiszag szerint forgassák a fele- kezeti tanítókat, amióta papáink tekintőtlene ellen bajtörvadászat folyik igen sokszor hatalmi erővel ... A négy székely legények szaporodnak és ezek már nem visszazománosított keresztény lelkűek. Ezek egye- tek. Ezek már azok, akik esetleg már holnap együttes- en pofoznak el valamennyiünket az Isten közeléből. És ők a négy székely legények nem hibások. Őket nevelt erre minden ami körülöttünk történt.

— A bukaresti jéghoki-csapat január hó 1-én délután 3 órakor Csiksz. r.-dában mérkőzik a helybeli jéghoki csapattal. A nemzetközi viszonylat érdekességével bíró mérkőzésre felhívjuk a közönség figyelmét.

— A Mária-kongregáció tea-estélye 1933 évi február hó 4-én. A csikszereadi főnöki leányok Mária-kongregációja február 4-én tompóval egybe- kötött tea-estélyt rendez, az Európa éttermében, a melyre jövedlőre felhívja a közönség figyelmét.

— Dr. Sándori Mihály Bukarestbe költö- sik. Dr. Sándori Mihály ügyvéd és m. k. ügyvéd 1933 évi január hó 1-től iradját Bukarestbe helyezi át. A vármegye ügyvédi kara és a csiki magyar köz- delem egyik legértékesebb tagját veszti el.

— Elhalasztották a mezőgazdasági kamarai választást. A c. b. mezőgazdasági kamara választá- sát 1933 március 11-re halasztották el.

— Eljegyzés. Trapches Olga (Sepsiszentgyörgy) és ifj. Schmidt Gyula (Csikszereada) jegyesek.

— A csikszereadi Ipartestület küzdelme a csiki kisiparosságok a brassói munkakamara- rahoz való csatlakozás iránt. A munkakamarák szerve- zésével kapcsolatos intézkedések egyre világosabban mutatják, hogy Ionitescu miniszter tényleg beváltja azon többször hangoztatott megnyugtató kijelentését, hogy az erdélyi Ipartestületeket, mint nagyműtűt és bevált iparos intézményeket nem bántja a azoknak további munkáját szűkítőnek tartja. A munkakama- rák kérdésével foglalkozó 267. sz. Monitoru' Oficialból ez ki is tűnik. Meglepetés azonban az, hogy a már kelő időben bejelentett tilt. közás ellenére is Csikvá- rmege kisiparosságát a bacsi munkakamarához csat- olták. Szabó Béni iparos képviselő már többször sze- mélyesen is eljárt a miniszternél ennek megváltozta- tása iránt. Bemutatta, hogy Bacsi Csikszereadától 260 kilométerre fekszik. Csikvármegye inkább Brassóhoz tené- egész gazdasági életével, amelyből Csikszereada 96 kilométerre van. Ionitescu munkügyi miniszter gyakran kijelentette, hogy ez a beosztás a Maniu gondolata volt és így annak megváltoztatása sem egészen egyedül függ tőle. Éppen ezért a csikszereadi Ipartestület ismételt terjedelmes memorandumot késett, amelyet eljuttatott Maniu miniszterelnökhöz. Ionitescu munka- ügyi és Lugojeanu kereskedelmi miniszterekhez kérve azt, hogy Csikvármegyet a brassói munkakamarához osszák be. Kérte azonkívül Szabó Béni képviselőt, hogy a kérdést tegye interpelláció tárgyává, amelynek Szabó Béni készséggel tesz eleget.

— Szantagu sportkirándulás a Gyllkostí- hos. Dr. Somodi András szervezésével Kósszavarró szantagu kiránduló csoport keres fel a Gyllkostíót. 1933 évi január hó 4-9. között tartózkodik a sport- emberekből álló társaság a Gyllkostíónál, amelynek környéke a téli sportok szempontjából csodálatos ér- tékeket rejtget.

— Buoszásó. Csikszereadából való gyors eltávo- zásom miatt, a csikszereadi és szögödi hívektől valamint ismerőseimtől, akikről személyesen nem vehettem bu- ccut, eruttal mozdok Isten hátsóját. Igaz szeretettel:
Balázs András, s. lelkész.

Állami osztálysorsjáték.
IV-ik osztály húzása
1933 évi január hó 9. és 10-én

Örömmre szolgál, hogy több szerencsés játékosunk Csikban, nagyobb-kisebb ka- rácsonyi meglepetésben részesülhetett a harmadik osztály húzásánál.

As újv sok és nagy nyeresényt tartogat azot számára, akik nálam vették sorsjegyeiket.

Slessen mindenki a IV-ik osztály sorsjegyét mi- nél előbb, de legkésőbb január hó 8-ig kiváltani, mert a sorsjegy szabályai értelmében ezen batá- rdeig ki nem váltott sorsjegyek nem játszanak a félnek.

Osztálysorsjáték csiki intézősége: 2—
Smilovits Márton, Mercurea Ciuc.

— Ujabb templomi incidens. Csikszentgyör- gyön karácsony napján sajnálatos incidens történt a templomban és tiszteletlenül viselkedtek a közisztelet- nek örvendő főesperesükkel. A botrányos viselkedés kimondhatatlanul szomorú jelenség és minden kereszté- ny lélekben mély megtorlást keit. Ezen az álláspon- ton gyorsan segíteni kell. Őszo kell fogjunk, hogy szeretettel elismertük azokat a helyi szóthuzásokat, amelyek ilyen kétségbejött kilengésekhez vezetothek.

— Pénshamisítások. A csendőrség letartó- ztatta György József 12 éves szépírói gyermeket, aki 1 és 2 lejesekeket hamisított. A hákutatásánál 30 drb egészen primitív 1 és 2 lejesek pénzmet találtak. A csendőrség letartóztatta György Imrét is, a gyermek édesapját.

— Miklósi Gyula csikszereadi lakos feljelentést tett a rendőrségben, hogy a legutóbbi szépírói vásáron neki hamis száz lejessele fizettek. A rendőrség a nyo- mozást beindította és rövid idő alatt meglepő eredménnyel járt. A szállak Gyimeere vezettek, ahol komoly gyanu alapján letartóztatták Dumitru Peter és Constantin csiksz. lakókat. — Azonközben pedig a moineait rendőrség lefogta ot Dumitru Peter feleségét, aki éppen hamis száz lejesseket helyezett el. Mind a hármukat átadták az ügyészségnek.

Szilveszterkor szenzációs mozi műsor lesz!

Január hó 6-7-8-án
két világaláger lesz vetítve a moziban!

Szilveszteri mozi műsor szombatoneste 9 órakor
dupla műsoron kívül minden jegy résztvesz 3 drb malac sorsolásban.

Január hó 1-én vasárnap
délután 6 órakor és este 9 órakor

Itt megáll a világ lélekezete
(A titokzatos gyilkos.)

Főszerepekben
Marcella Aibani—Szóke Szakál—Werner Krau z.

KETTEN A SZEKRENYBEN

Főszerepekben:
Willy Fritsch—Ráday Imre.

Az igazgatóság ezen értesíti a n. á. közönséget, hogy egyelőre utolsó elő dásait **január hó 6-7-8-án** tartja.

Az előadások beszüntetését, részben az érdeklő- dés hiánya, valamint a még függőben levő elin- tészetlen ügyek képsik.

— A csikszereadi Vadasársulat kösle- menyel. As igazgatóság ismételtén kéri a tagokat, hogy minden hajtóvadászatot jelentsenek be 48 órával a hajtás előtt a Kovács drogériába. Vidékiek Helvi- péntárnohhoz telefonon (Czell-bank). Aki est elmu- laasztja büntetésben részesül.

— Veress Irén tanokuransa. Január 24-én Veress Irén meghívásra ismét Csikszereadába jön egy újabb tánckurzus megtartására. — Ezen alkalommal Kerczfalván, Csikszentmártonon és más községeken is tart táncanfolyamokat, ahol megfelelő számú jelent- kezők lesznek.

— Erdőkihágás miatt tömegesen börtönö- sik be a székely falvak lakosságát. A napokban esomoru menetek vonultak fel az uccáinkon. 30-40 emberből álló csoportokban hozta a csendőrség be a fogházba azokat a székelyeket, akiket erdőkihágásért eltölttek. Csupán Szenttamásról 141 ember van eltávo- De tömegesen szállították más községekből is az erdő- rontó székelyeket. Azt hisszük, hogy eddig megtelt minden hely a börtönben.

— A csikszereadi Iparos Nőegylet kará- csonyi szeretet-tevékenysége. A csikszereadi Ipa- ros Nőegylet egyike városunk azon kulturális inter- ményeinnek, amely társadalmi téren a legszebb eréd- ményekben dolgozik. Ösv. Ádám Józsefnek elnöklété és Bedő Atosné titkári agilitása ennekben a nagyon nehéz napokban is az egyesület munkájának olyan lendületet adnak, amelyről a megbecsülés hangján illik megemlékezni. As iparos nők megerőtt módon kérnek részt abból a szociális tevékenységből, amely a társadalomra hárul és dicséretreméltó szorgalommal állanak az építőmunka pontján. Elég csak arra hivat- kosozni, hogy ez a csendesen, mindig feltűnés nélkül dolgozó egyesület karácsonykor milyen szeretettel vette körül azokat, akik szeretetre szorulnak és ünnepen. As Iparosnők az ügyességi fogházban megható kará- csonyfa ünnepezt rendezték, amelyen László Ignác hittanár mondott gyönyörű beszédet. Ezen alkalommal 80 szeretet csomagot osztottak ki. A csiksz. omlyói árva- házban 82, a kórház beteget között 35 szeretet cso- magot adtak át, azonkívül közreműködtek as Ipartes- tület által rendezett tanonc karácsonyfa ünnepen is. As Iparos Nőegylet tehát célja és hivatása szerint el- végazta a tőle várt feladatot. A karácsony teljes átér- zésével vitte el a vigasznak, a szeretetnek, a gondos- kodásnak melegét mindenhová, ahol azt a társadalom- tól elvárják. Fontos szerepet ma is betöltötta tudatos, lelkiismeretes programtervezéssel. És csak örvendezni tudunk ha ezen egyesületet célkitűzéseiben az iparos nők összetartása, a társadalmunk támogatása tovább segíti.

— Halálosasok. Gencai Julianna gyergyószent- miklósi lakos 104 éves korában meghalt.

— Csikszentimrei Balló Lajos földbirtokos, 1932 évi december hó 26-án, 79 éves korában meghalt Csikszentimrén. Temetése december hó 28-án volt nagy részvét mellett.

— Szilveszter-est. A helybeli Colping Legényegylet apró színes papirokból izléselesen és ujszerűen össze- állított fil- regesszokon hirdeti, hogy a közbirtokosság székházának összes termében estl 9 órai kezdettel táncos egybekötött műso- ros Szilveszter-estet rendez.

— A Csikszentgyörgy-bánkfalvi Iparos Ifjuság. a csikszereadi központi Ipartestület védeőszárnyai alatt és szel- lemi irányítása mellett tömörülte utat tör magának és meg- kezdte működését. Tekintettel tetemes létszámukra, a megnyil- vánt akaraterőre és szakmabeli képzettségükre, a kultúr- szaktól sok szépet és jót remélhetünk tőlük. Előszörük hogy egyelőre támogatva, tanítva tudásukat fejlesszék. Bakaposo- lóiva a távoli testületek, összeköttetésük révén a szakmabeli társadalmi és ipari eseményekről tudomást szerezzenek. Kul- turális műkövésük, ha egy-egy szép, erkölcsi alapon álló s tni előadásban részesod ki, ez igen szép és elismerésémető. Első bemutatkozások karácsony első és másodnapján történt a „Csizmadia mint kísértet” című színdarab előadásával. A szemiből előteremtett színi készletek és bármely vá ostra belső precl előadásuk csak díszeset érdemel. Az elismerés a kor- szerűen megválasztott darab erkölcsi hatására irandó, akkor, amígön a darab szelleme szerint az előadók a legteljőbbben rázák tudatára a nézőközönséget a nagyütemben élő lelki és anyagi uzsorások maglítására. Van azonban egy igen fel- tűző szépségűhija Csikszentgyörgy-Bánkfalva kettele osztoli szilveszter-ékegy lakosságának. Az, ho, y ez a törekvő ifjakat, akik már teljesen pályaválasztott emberek és meghatározott élet- céljuk a munka és tiszteséges megéhetés, el akarják gán- solni. Politikai okokból-e vagy konzervatív irigységből, egy félig felkészült vagy félbemartott csoport ünnepruntókak és kommunistáknak nevi z — nem rinda vissza a denunciaciá- sítól sem — akkor, amikor a legnagyobb erőfeszítéssel éppen azon igyeksznek, hogy közülük a szélsőséges veszedelmele egyik se essék. Ebbeli szándékuk világos bizonyítéka a széles keretben működő csikszereadi Ipartestület patronussága. Ha a Csikszentgyörgy-bánkfalvi Iparos Ifjak egyesülete megtartja vallását, követi a társadalmi rend fenntartására irányító anya- egyesületének utasításait, akkor csak előre bátran. — Egy jelenvolt. — (A fenti beszámoló beküldte egy jelenvolt. Amint látszik, csak jót, szépet és kulturált látott a csikszentgyörgyi Ipa- os Ifjuság megmozdula ában. Míg nem látunk egészen tisztán a szentgyörgyi iparosnak körül tomboló vádakat között. Mindenesetre e helyen is kérjük a szentgyörgyi társadalom vezetőit, hogy a csikszereadi Ipartestület vezetőségével kar- öltve hozzák békés mederbe a dolgokat. As Ipartestület bizo- nyára szeretettel áll rendelkezésre és nyújt segítő kezot ahoz, hogy a megfő békét a falu társadalmi életében senki ne veszélyeztess. Csak szeretettel léssunk a békítő munkához. Többsre megnyit vele. m. n. t. haszontalan gyűlölettel és vada- kodással. — Szerk.)

— As Ipartestület tanonc karácsonya. A csikszereadi Ipartestület mint minden évben az idén is december 25-én délután a tanonokok részére kara- csonyfa ünnepezt rendezett. As ünnepezt Biro József Ipartestületi elnök intézött beszédes a megjelölt 60 iparostanoncok. Részvett az ünnepepezt dr. Pal Gábor képviselő is, aki 200 lejt és ruhákat adott as iparostanonokok részére. Ezen áan az Ipartestület minden tanoncnak 30 lejt, egy zsebkendőt és alma-dióból álló szeretet csomagot osztott ki.

— A csikszereadi Kereskedői Kör 1933 évi január hó 15-én, határozatközléses eseten január hó 22-én délután 6 órakor tartja évi rendezés kongyü- lését az alábbi tárgyszorokkal: 1. Elnöki megnyit. 2. Titkári jelentés. 3. Számvisszáló bizottság jelentése. 4. As 1933 évi költségvetés megállapítása. 5. A le- mondás folytatás megürlt elnöki által beötölése. 6. A kör elhelyezkedése felotti határozathoztal. 7. Indit- ványok. (Ezek az alapszabályok értelmében 5 nappal a közgyűlés előtt írásban adandók be). Elnökség.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lepduszadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvis, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudu- mányos megfigyelések beigaszolták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűvis gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A osiksomlyói róm. kath. Nőegylet a karácsonyi ünnepek alkalmával a szeretetnek messzehangsú jóhatását gyakorolta a falu szegényeivel szemben. 100—200 lejes segítyeket, élelmiszereket, természetbeni adományokat osztottak ki, amely alkalmával a nőegylet minden tagja áldozatos tevékenységgel működött közre.

— Az ellenőr új száma. Szombaton jelent meg Tóth Sándor politikai, kritikai és közgazdasági lapjának, az „ELLENŐR“ nek új száma a megsokosított nívós tartalommal és elegáns kiállításban. Az új szám tartalmából kiemeljük: Tóth Sándor: Ebéd a kastélyban, Janovics és Kádár, Régi ismerősök, akik lassanként elmennek, Feljelenési cikkei, Tamásy György: Kell-e székely autonómia címen írt cikke, Erdős irás Falei Bertalan: Szabó Dossó villát épített Csikszereében c. cikke. Szomorú képet mutat a pusztuló magyar városokról az az írás, amely a mai Kézdivásárhelyt mutatja be. Az egyik román lap támadását a magyarság ellen erőiesen utasítja vissza az „Utasséli hangzó“ c. írás. A lap közt Bocsányi László vezérigazgató nyilatkozatát és közgazdasági részének kiemelkedő része az, amely a Transsylvania bank új kenyérszeregyességét kérésével foglalkozik. Nagy érdeklődésre számíthat: Új autók, amelyek szemet szúrnak — közlemény is. Ennek a számnak egy politikai, mint közgazdasági és sminházi cikkét egyaránt érdekesek. Több, mint husz eredeti cikket és riportot talál az olvasó ebben a számban. — Az „Ellenőr“ kapható az egész országban, ahol újságot árulnak.

— Köszönetnyilvánítás. Miczl Miksa és zenekara ezton köszöni a megértő támogatását mind azoknak, akik a védnöki tiszteket, a rendezést bájos alkalmával vállalni szivesek voltak, köszöni városunk társadalmának azt a megértő segítőkészséget, amellyel nehéz helyzetüket magukévá tették.

Méhészet.

A méh-legelőről.

(Folytatás és vége)

Hogy a többtermelés kérdése nem a komplikált képtárszerveztetől, hanem az ideális méh-legelőtől függ, annak bizonyítására emlitem fel, hogy G. aranyóslalú község határában az ugynevezett Bucsin helyen van Lukács Árpád méhésztársnak egy 100 családos stabil méhészet, melyet a múlt év július hó 26-án volt szerencsém alaposabban megfigyelhetni. A pompás tavasi legelőn akkor volt a főbordás és a júniusi rajok nemcsak a kőtűzőseket építették ki teljesen, hanem üzemben tartották a pergetőt is ugyanakkor a toronyirányban lenn alig 5—6 km-re e trüfő gyönyörű fennsíkron teljes hordástalan időben a rablás ellen védekeztek a méhésztársnak és úgy a lerészott törzseket, mint a rajokat etetniük kellett a herének sehol sem volt még hirmondója sem és a küönben is túgyenze méhészetit osztendő a kassa munkája nyomán lezártak volt tekinthető.

Milyen könnyű erre a véleménynyilvánítás, ugy-e? Ha ilyen óriási különbség mutatkozik aránylag csak egy területen, hát miért nem vándorolnak oda tömegesen? hiszen fényes beigazósítást nyert, hogy haalkonyult a stabil méhészetnek és kizárólagosan a vándorméhészeté a jövő.

Ez az, mely különösen nálunk Csikban nem élt meg nemcsak a mindnyájunk által jól ismert járhatatlan rossz utak miatt, hiszen az utazási árok (sánc) ma holnap az utközépsőbe kerül, hanem főleg azért, mivel a kisebb méhészetek tulajdonosaik más kenyérkereső foglalkozásuk miatt nem hagyhatják el állandó lakóhelyüket, hogy pedig a méhészembernek mindig ott kell tartózkodnia, hol méhállománya van, azon örök igazság megdönthetetlenül és a folyó évben saját magamon tapasztalhattam. Dolgoztam két ember helyett, vagy még többet, butyagoltam naponta 12 km-t és bár teendőmmel teljesen tisztában voltam, másnémi fizikai elfogyaltságom miatt nem én igazgattam saját kezdemenyvezésemből méhállományomat, hanem a szó teljes értelmében én dirigáltam önkényűleg engemet.

Kalapot emelek mindazok előtt, kik propagálják a vándorlás eszméjét és a tisztelet mindennemű jelével állandóan tartom, kik sem fáradságtól, sem költségtől vissza nem riadva mintegy rendszerre avatják azt és összehajlítják a természetnyújtotta ezen fehérléheztelen értékű drága kincseket, melyek kiakasztás nélkül értéktelenül semmisülnének meg, de... a vándorlás ügyét mégsem lehet minden körülmények között mintegy rendszerre avatni, mivel olyan serületek is vannak, hol annak gyakorlati kivitele ha nem is a lehetetlenséggel határos, de jogos kérdés tárgyát képezheti, miszerint az anyagi kiadás és a legnagyobb gondosság dacára is elkerülhetetlen veszteséggel kell arányban áll-e a hozamkülönbséggel, már pedig a nyomorgó méhésztársadalomnak nem erkölcsi, hanem anyagi eredményekre van szüksége.

Éppen ezért nincs szándékomban jelenleg a kellő gondossággal előkészített és mégis fűskővel szarult vándorásokról számot adni. Az elő nem készített vándorlás következményeit a „Vándorlás Csikországban“ című eibaszólásomból mindeki megismerhette. Leszöveget kívánom, hogy nem eg szon helytálló kijelentés, miszerint bealkonyt volna a stabil méhészeteknek, sőt... inkább arra ne sajnálja a méhészes fáradságot és költséget a megfelelő alkalmas területen rendezze be méhészetét, hol mind a enéket ragadjon meg a méhlegelő javítására, mert szeretem, hol a természetilek lehetőségük különbözőben adva vannak, fáradságot nem ismerő kitartással meg lehet hozsítani olyan mézoldó növényeket, melyek időről-Időre mintegy kitöltve a bordástalan időszakokat, föltűlenül több eredménnyel kecse-

getnek, mint a költséges és kétes értékű vándorlás. Igen, vándoroljunk ott, hol a viszonyok alkalmasak arra, de ahol es nem vihető könnyen keresztül, ott ne csak önmagunk honosítsuk meg, terjesztük az alhasmas mézoldó növényeket, hanem ügyes fogásokkal állítsuk magat a lakósságot is a méhészetet szolgálatába.

Minden község határában vannak vízmosáros vagy más mezőgazdasági megművelésre alkalmasan területek, melyeket egyszerűen ki lehetne használni az igénytelen mézoldó növényekkel.

Igen ám, kedves méhésztársaim, csak hogy a sült galamb nem r-pül senkinek a szájába. Helyettünk senki sem fogja kikap rni a sült gesztenyét s magunk kell úgy erkölcsi, mint anyagi áldozatot hozunk a méhlegelő javítására érdekében, bár mint említetttem ügyes fogásokkal mácsokat is felhasználhatunk céljaink előérésére. Ilyen irányú kísérleteimről késő örömmel számolhatok be majd egy más alkalommal, most csak annyit jegyzek meg, hogy népünk nagyon szivesen fogadná az erdőinkből átléptáit hársf-csemetéket a község belterületén való meghonosítására, vagy esetleg még pánzsel is megfíztené a bujtás által környen szaporítható egrastövecskékét, a napraforgót mint kitűnő baromfi takarmányt lehetne népünkkel megkedvelteni, kszálókintak baltaccimmal, szarvaskeréppel kellene feljavitani.

Ódicsaívén nélkül jelentem ki, hogy községem máhlegelő javításának érdekében már is igen sokat tettem s hogy vármegyem méhlegelőjének kérdése is szívesen fekszik; bizonyított, hogy kieszközöltem a csikvármegyeli mezőgazdasági k-maránál orvosi szálya és tarlóvirág magvak beszerzését, melyet az egyes községekben való előadásaim alkalmával fogok meghonosítás céljából kiosztani, esetleg a hozzám személyesen fordulónak is juttatni. Saját költséggem is beszeresem igen sokféle mézoldó növénymagot, amelyből egy bizonyos mennyiséget bárkinek adok beszerzési áron, igen jutányosan. A lemmott méhlegelő feljavítását előmozdítani minden méhészembernek kötelessége s hogy senki a süttethen ne tapogatózozzon, ugyanakkor nálam megtalálhatja a „Méhlegelő“ című kitűnő szakmunkát is mélyen leszáli ott áron.

Csak hogy utóljára is nyomtatékosan jegyzem meg, dolgozni és áldozni kell. *Blénessy Károly.*

Boldog újévet kíván összes ismerőseinek és pártfogóinak Harcsa József, a csikszeredei Európa szálloda vendéglőse.

Regatul Románia.
Primăria oraşului Mercurea-Ciuc.

No. 5444 — 1932 cons.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştiinţă generală, că modificarea listei electorale de alegători în comitetul agricol local al oraşului Mercurea-Ciuc pe anul 1933 se va incepe la data de 1 Ianuarie 1933 şi se va pune până la data de 31 Ianuarie 1933 inclusiv în firecare zi de lucru, începând dela ora 8 şi până la ora 12 a. m.

Invităm deci toţi cei cari până în prezent din diferite motive n-au fost înscrişi în aceste liste electorale, că în intervalul de timp susaritat să se prezinte la primăria acestui oraş (biroul administrativ) pentru a cere înscrierea lor în lista electorală.
Mercurea-Ciuc, la 30 Decembrie 1932.

Biró m. p., Balázs m. p.,
p. preşed. com. int. p. secretar gen.

Hirdetmény.

Közbirré tételik, hogy Csikszereada város 1933 évi helyi mezőgazdasági listájának kiegészítési munkálatai 1933 évi január hó 1-től 31-ig bezárólag a hivatalos munka napokon délelőlt 8—12 között a városbába közgazgatási ügyosztályánál eszközöltetnek.

Felhivatnak tehát mindazok, akik bármely okból kimaradtak ezen választó listából, hogy a fentli helyen és időben felvételük eszközölése céljából jelentkezzenek.
Nr. 5422 — 1932 cons.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştiinţă invalizilor, văduvelor şi orfanilor de războiu de pe teritorial acestui oraş, că viza anuală a carnetelor I. O. V. pe anul 1933 se va face de către inspecţiunile de mişcare C. F. R., şefii de staţiuni principale şi de divizia Permiselor C. F. R. din Direcţiunea Comercială, iar nu de oficiul I. O. V. Mercurea-Ciuc, la 29 Decembrie 1932.

Biró m. p., Balázs m. p.,
p. preşed. com. int. p. şeful serv.

Hirdetmény.

Csikszereada város összes hadirokkantjainak, özvegyeinek és árváinak tudomására hozuk, hogy a 75% os kedvezményre jogosító CFR esemélyszorozási könyvekkék látmozását az 1933 évre a CFR forgalmi felügyelőségél, a főállomások főnökel és a CFR kereskedelmi igazgatóságának permisz osztálya fogja eszközölni, nem pedig az I. O. V. vármegyeli kirendeltsége.

Furneros haloberendezés
12.000 lejtől.

Nagy G. József asztalos, Zsögöd.

Regatul Románia.
Primăria oraşului Mercurea-Ciuc.
Nr. ad 5298—1932 cons.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştiinţă generală, că listele electorale pentru camera şi senat precum şi listele de membru şi de alegători bărbaţi şi femei la judeţ şi comună al oraşului Mercurea-Ciuc modificate şi întocmite pe anul 1933 sunt aflate spre vedere publică la primăria acestui oraş, biroul administrativ general pe timp de 30 de zile libere, socotit dela 1—31 Ianuarie 1933 inclusiv.

Contestaţiunile privitoare la înscrieri şi ştergeri în aceste liste electorale se vor face la Judecătoria de Ocol din localitate, în cursul timpului amintit mai sus.
Mercurea-Ciuc, la 31 Decembrie 1932.

p. preşed. com. int. p. secretar gen.
Biró m. p., Balázs m. p.,

Hirdetmény.

Közbirré tételik, hogy Csikszereada város 1933 évi kamara és szenátusi, megyei, községi, férfi és női választó jegyzékeinek, valamint községi tag listájának kiegészítési munkálatai befejezést nyertek és az így összeállított listák a városbába közgazgatási ügyosztályán 30 szabad napos, azaz 1933 évi január 1-től 31-ig bezárólag közszárméle tételik.

A kiegészítési munkálatok elleni felebbezések a helyi járásbírószághoz a fent említett határidő alatt adandók be.

„MUNKA“

általános utbaigazítási ingatlan és árforgalmi iroda
Csikszereada, Stefan-cel Mare ucca 21. szám

Vállalja üzleti könyvek vezetését, kösségi és kösbirtokossági esmadások elkészítését. Állandó könyvvelitani tanfolyam.

Minden ügyben felvilágosítást ad. — Vidékek meghívásait azonnal teljesíti, bármely ügyben azonnal eljár. — Adóssok és hitelzők kiegészítése, hitelközvetítés.

Munka és állásközvetítés. Ingatlanok vétele és eladása, haszonbérletek közvetítése :

- Eladó, kelet-déli fekvésű villatelek, ára 10 000 Lei.
- Eladó Csikszereada legforgalmasabb helyén kóház, 3 ütekhelyiséggel és lakással.
- Eladó vasutállomás közelében, barompiac mellett, 7 szobás ház fatároló, osztrrel, fasszínekkel és kerttel.
- Berbeadó raktárnak, műhelynek, irodának alkalmas 8 szobából álló helyiség.

Szám 26 — 1932.

Hirdetmény.

A csikszereadei legelőtársulat az apállatok tartására árlejtést hirdet s felhivja mindazokat, akik ezt a vállalni óhajtják, hogy ajánlatukat 1933 évi január hó 15-ig Holló Gábor társulati elnökhöz, ahol a feltételek is megtudhatók, beadni sziveskedjenek.

Csikszereada, 1932 évi december hó 29.
1—3 **Az igazgatóság.**

Szám 30 — 1932.

Pályázati hirdetmény.

A csikszereadei Közbirtokosság székháza vendéglőjében

a kimérői állásra

pályázatot hirdet s felhivja mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy ajánlatukat 1933 évi január hó 15-én d. u. 5 óráig Holló Gábor közbirtokossági elnökhöz, ahol a feltételek is megtekinthetők, annál is inkább adják be, mivel a később érkezett pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Csikszereada, 1932 évi december hó 29-én.
1—3 **Közbirtokossági elnökség.**

MODELL KALAPOK
tis naponként új formák olosó árban, megtekinthetők

VENCZEL TANÁRNÉNÁL
Ugyanott készűlnék minden-nemű női kalapok elsörendű anyag hozzáadásával. Kalapok átalakítása a legrövidebb idő alatt.

Csikszereada, I. C. Bratianu (Gimnázium)-ucca 112. sz., a Sörház közelében.